

แบบตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

รอบที่ 1 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

สำนักงานศึกษาธิการภาค 17

2. นโยบาย : การลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง

2.2 : จัดให้มีโรงเรียนคุณภาพ 1 โรงเรียน ต่อ 1 อำเภอ

1) การวิเคราะห์บริบทของพื้นที่ตามนโยบาย

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในพื้นที่ดำเนินการคัดเลือกโรงเรียนที่มีความพร้อม เพื่อพัฒนาให้เป็นโรงเรียนคุณภาพต้นแบบอย่างน้อย 1 โรงเรียน ในแต่ละอำเภอ เพื่อนำร่องการพัฒนา สนับสนุนโครงสร้างพื้นฐาน บุคลากร สื่อเทคโนโลยี และอุปกรณ์ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ตามความขาดแคลนความจำเป็น และสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน เพื่อให้โรงเรียนมีความพร้อม สามารถรองรับการใช้ทรัพยากรร่วมกันของโรงเรียนเครือข่ายได้ โดยโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายจะได้รับการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านบุคลากร ด้านสื่อการเรียนการสอน ให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน มีครูครบชั้น ครบวิชา สามารถจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะวิชาการ ทักษะอาชีพ ทักษะชีวิต ที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ นำไปสู่ภาพความสำเร็จตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ”

2) เป้าหมาย ขอบเขตในการดำเนินการ

เชิงปริมาณ

(2.1) จังหวัดตาก : หน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องนำนโยบาย โครงการ “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” มาปฏิบัติ

(2.2) จังหวัดอุดรธานี : โรงเรียนคุณภาพสังกัด สพม.พิษณุโลก อุดรธานี จำนวน 25 โรงเรียน (โรงเรียนในจังหวัดอุดรธานี 18 โรงเรียน และโรงเรียนจังหวัดพิษณุโลก 9 โรงเรียน)

เชิงคุณภาพ

โรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” ผ่านการประเมินคุณภาพทุกองค์ประกอบ และสามารถดำเนินการร่วมกันทุกภาคส่วนในการพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพเป็นโรงเรียนที่มีความพร้อมในการเป็นโรงเรียนหลัก รองรับโรงเรียนเครือข่ายในการเรียนรวมตลอดจนแบ่งปันและใช้ทรัพยากรทางการศึกษาร่วมกันอย่างมีคุณภาพ

3) การดำเนินงานการขับเคลื่อนนโยบายฯ

3.1) แนวทางการส่งเสริมสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐาน สื่อ อุปกรณ์ และงบประมาณในการปรับปรุงสภาพแวดล้อม และบริบทของโรงเรียนให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ปัจจุบัน

หน่วยงานในสังกัดดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนจัดทำค่าของงบประมาณและการดำเนินงานตามโครงการต่าง ๆ เพื่อปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานของโรงเรียนคุณภาพ และช่วยเหลือการประสานงานในการระดมความร่วมมือจากภาคีเครือข่าย บุคคล และหน่วยงานทุกภาคส่วน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการดำเนินการตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม เพื่อการบริหารจัดการโรงเรียนคุณภาพ การเสริมสร้างศักยภาพ และการใช้ทรัพยากรร่วมกันกับโรงเรียนเครือข่าย โดย

- (1) พัฒนาปัจจัยพื้นฐาน ได้แก่ การพัฒนาจัดหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้สะอาดร่มรื่น และปลอดภัย เพื่อการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ
- (2) เสริมสร้างระบบและกลไกในการดูแล ความปลอดภัยนักเรียน ด้วยระบบมาตรฐานความปลอดภัยกระทรวงศึกษาธิการ (MOE Safety Platform)
- (3) จัดเครือข่ายความร่วมมือกับโรงเรียนอื่น เพื่อช่วยเหลือทางวิชาการ ทำให้เกิดระบบการใช้ทรัพยากรร่วมกัน ใระบบโรงเรียนพี่ดูแลโรงเรียนน้อง

3.2) แนวทางการดำเนินการจัดสรรครู และบุคลากรทางการศึกษาเพิ่มเติมโดยใช้เกณฑ์พิเศษหรือมีงบประมาณครูอัตราจ้างเพิ่มเติมในวิชาเอกที่ขาดแคลน

หน่วยงานในสังกัด มีข้อมูลสำหรับการวางแผนอัตรากำลังของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด ดังนี้

- (1) ครูสอนตรงตามสาขาวิชาเอกและความถนัดตามลักษณะของครูในยุคไทยแลนด์ 4.0 มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามีความสามารถในการสื่อสารภาษาต่างประเทศอย่างน้อย 2 ภาษา มีการจัดการเรียนการสอน มีการจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และสามารถใช้เทคโนโลยี ICT เพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม
- (2) ผู้บริหารมีความพร้อมในด้านสมรรถนะ ศักยภาพ และความสามารถในการบริหารจัดการมีความคิดสร้างสรรค์ สามารถสื่อสารได้มากกว่า 2 ภาษา มีการบริหารงาน มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลมีกลไกในการควบคุมติดตามโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน รวมทั้งสถานศึกษาได้จัดหาครู ในระบบโรงเรียนที่มีความรู้ในวิชาเอกที่ขาดแคลนมาสอนเสริมให้กับผู้เรียน

3.3) แนวทางการบริหารจัดการและการวางแผนใช้จ่ายงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม

หน่วยงานในสังกัด ดำเนินการสนับสนุน ส่งเสริมให้โรงเรียนคุณภาพมีโครงสร้างการบริหารสถานศึกษาที่ชัดเจน มีการกำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นการจัดการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด และสอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ มีแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีแผนงาน/โครงการที่มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นไปตามแนวทางการพัฒนามาตามนโยบาย

“1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา มีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายในและภายนอก นำข้อมูลจากระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการแผนงานให้มีประสิทธิภาพ โดยการบูรณาการการดำเนินงานกับกิจกรรม/โครงการ และมีการนิเทศ กำกับติดตามอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

- 3.4) แนวทางการดำเนินการสร้างเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ และการจัดการเรียนการสอน
- (1) การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลาง มีการจัดกิจกรรมที่เน้นการปฏิบัติจริง สรุปข้อมูลและนำเสนอผลงานที่ได้ มีการใช้สื่อพื้นฐานในแต่ละรายวิชา มีการวัดผลประเมินระหว่างเรียน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา และการเตรียมผู้เรียนให้สอดคล้องกับศตวรรษที่ ๒๑ สามารถคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ
  - (2) ครูผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก มีการจัดกลุ่มนักเรียนตามความสามารถมีการสอนซ่อมเสริมอย่างไม่เป็นทางการ มีการใช้สื่อใช้วิธีการต่างๆ ประกอบ เช่น แบบฝึก การฝึกซ้ำ ทบทวน เพื่อนช่วยเพื่อน
  - (3) มีการบูรณาการคุณลักษณะตามจุดเน้น ครูได้รับการพัฒนาทักษะด้าน ICT การยกระดับการใช้ ICT การใช้กิจกรรมการศึกษานอกสถานที่ โดยเน้นแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นเป็นสำคัญ และปราชญ์ชาวบ้าน

3.5) แนวทางการดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

- (1) มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ และทักษะที่มีความจำเป็น รวมทั้งแนวทางการศึกษาต่อ เพื่อให้เด็กเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น ให้ผู้เรียนมีความดี เก่ง อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีทักษะที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 และส่งเสริมให้มีอาชีพและมีรายได้ระหว่างเรียน
- (2) จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เพื่อให้เด็กเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

4) ผลการดำเนินงาน

เชิงปริมาณ

- (4.1) จังหวัดตาก : หน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องนำนโยบาย โครงการ “๑ อำเภอ ๑ โรงเรียนคุณภาพ” มาปฏิบัติ
- (4.2) จังหวัดอุดรธานี :
  - (4.2.1) ร้อยละ 80 ของโรงเรียนที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุดรธานี เสนอรายชื่อให้เข้าร่วมโครงการตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” ได้รับการประกาศให้เป็นโรงเรียนคุณภาพ

- (4.2.2) ร้อยละ 80 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 เสนอรายชื่อให้เข้าร่วมโครงการตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” ได้รับการประกาศให้เป็นโรงเรียนคุณภาพ
- (4.2.3) ร้อยละ 80 ของสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดอุตรดิตถ์ เสนอรายชื่อให้เข้าร่วมโครงการตามนโยบาย ห้องเรียนคุณภาพ ศร.ตำบลต้นแบบ 5 ดี พรีเมียม

เชิงคุณภาพ

โรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” ผ่านการประเมินคุณภาพทุกองค์ประกอบ และสามารถดำเนินการร่วมกันทุกภาคส่วนในการพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพเป็นโรงเรียนที่มีความพร้อมในการเป็นโรงเรียนหลัก รองรับโรงเรียนเครือข่ายในการเรียนรวมตลอดจนแบ่งปันและใช้ทรัพยากรทางการศึกษาร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

5) รูปแบบ แนวทาง การดำเนินงานที่ประสบความสำเร็จเป็นแบบอย่าง

การใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนจิตศึกษา การเรียนรู้แบบบูรณาการของรายวิชาต่าง ๆ ซึ่งใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL Problem Based Learning) ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ พัฒนาผู้เรียน และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ, รูปแบบ 3 ป (ปลูก ปั้น ประยุกต์ใช้) ที่เน้นการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม โปร่งใส ตรวจสอบได้ และการเน้นพัฒนาทักษะดนตรี กีฬา อาชีพ แก่ผู้เรียน

6) ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

- (6.1) ครูและบุคลากรทางการศึกษาบางโรงเรียนยังไม่ครบทุกรายวิชา ทำให้ครูขาดความรู้และทักษะ หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ครบวิชา เพื่อได้ครูที่มีความรู้และทักษะเฉพาะวิชาเอกในการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- (6.2) ภาระงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีมากในปัจจุบัน ทำให้การดำเนินการเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ลดภาระครูในการจัดทำเอกสารต่างๆ ลดขั้นตอนการประเมิน
- (6.3) ขาดแคลนงบประมาณด้านอาคารสถานที่ ห้องปฏิบัติการ วัสดุ สื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษา และงบประมาณในการส่งเสริม พัฒนาทักษะความสามารถทางการเรียนรู้ตามความถนัดของนักเรียน มีความจำเป็นที่จะต้องได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด รวมทั้งขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานเอกชน หรือหน่วยงานภายนอก
- (6.4) หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดทำคู่มือหรือแนวทางการดำเนินงาน/ขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนคุณภาพให้มีความชัดเจน มีการสื่อสารที่เข้าใจง่าย ตรงประเด็น เพื่อให้หน่วยงานในสังกัดดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน และสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงาน